މުޖުތަމަޢުގައި ފެތުރޭ ވާހަކަތަކާމެދު ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ އިސްލާމީ މަންހަޖު
19[ނޮވެމްބަރ]2006 /ހަވީރު
اله
ސަޢުދު ޢަލީ
އިސްލާމީ ފިޤްހުގެ ގަވައިދުތަކުގެ ތެރެއިން އެއް ގަވައިދަކީ، ކަމެއްގައި ޝައްކެއް އުފެދުމަކީ އެކަމު ގައި ކު ރި ން
ޔަގީންވެފައި އޮތްގޮތް ނަފީ ކުރާކަމެއް ނޫން ކަމަށް ބުނާ ގަވައިދެވެ. ވުޟޫކޮށްގެން މިސް ކިތުގައި ހުރެ ވައެއް ބޭރުވި ކަމަށް
ޝައްކު ކުރެވޭ ހާލަތެއްގައި، ވައެއް ބޭރުވި އަޑު ނީވޭނަމަ ނުވަތަ އޭގެ ވަސް ނުދުވާނަމަ މިސްކިތުން ނުނިކުތުމަށް ކީރި ތި
ރަސޫލާ އިރު ޝާދު ދެއްވާފައި ވެއެވެ. އެހެންވެ އިސްލާމީ ފިގުހުގެ ވަރަށްގިނަ މައްސަލަތަކުގައި މިގަވައިދަކީ ބޭނުންކުރަން ޖެހޭ
ގަވައިދެކެވެ. އަދި މީގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް މުސްލިމުން ސަމާލުކަން ދޭން ޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ވެސް ވެއެވެ.
އޭގެ ތެރެއިން އެއް ކަމަކީ މީ ހަ ކަށް ނުވަތަ ބަޔަ ކަށް ނުވަތަ މުއައްސަސާ އަކަށް ނިސްބަތް ކުރެވޭ އެކިއެކި މަޢުލޫމާތާއި
ލިބޭ ޚަބަރުތައް ކަށަވަރު ކު ރުމަށް ފަހު މެނުވީ ގަބޫލު ނު ކުރުމެވެ. މުސްލިމުންގެ ގޮތަކީ މީހުންގެ ފަތިފުށް ހޯދައި ބެލުމެ އް
ނޫނެވެ. މު ސްލިމެއް ނަމަ އެމީހަކާ މެދު އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުވެއްޖައުމަށް ދާންދެން އެމީހަކީ ސަލާމަތުންވާ، ބަރީއަ، ޢަދުލުވެރި
މީހެއް ކަމަށް ބެލުމަކީ އަސްލުގައި އެކަން އޮންނަ ގޮތެވެ. މިސަބަބަށްޓަ ކަ އި، މީހުންގެ ކިބައިގައި ފޮރުވިފައި ވަނީ ކޮން ކަމެއް ތޯ
ބަލާކަށް އިސްލާމް ދީން ނުޖައްސަވައެވެ. މާތް اله އަންގަވަނީ "كل نفس بما كسبت رهينة" (المدثر38:) މާނައަކީ، "ކޮ ންމެ
ނަފްސެއްވެސް ރަހުނު ކުރެވި ގެންވަނީ އެމީހެއްގެ ޢަމަލުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.) ވީއިރު ޝައިޠާނާގެ ބަހަށް ހެއްލި، އިވޭ ކޮންމެ
އަޑެއް، އަދި ވަކިން ޚާއްޞަކޮ ށް މުޖުތަމަޢުގައި ތިބޭ ކަމުވޮށިވެގެންވާ މީހުންނާ މެދު އިވޭ އަޑުތައް، ތެދު ކުރަން ވެއްޖެ ނަމަ
ތިމާއަށް އެ ވަދެވެނީ ވަރަށް ނުބައި އަނދިރި ޖަންގައް ޔަކަށެވެ. އެފަދަ ވާހަކަ ތަ ކަކީ ޔަގީންކަމެއްނެތް، އެހެންނަމަވެސް
ޔަގީންކަމާއި ޝައްކުކަމާ ދެމެދުގައިވާ ބޯ ވިލާތަކެއް ފަދަ އެއްޗެކެވެ. މިކަން މިހެން އޮތް ނަމަވެސް މިފަދަ ވާހަކަ ތަ އް
ފެތުރުމުގައި ކުރި ހޯދުމަށް އޮންނަ ޝައުގެއްގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ ތިމާއަކީ ހު ރިހާ ކަމެ އް އެނގޭ މީހެއްކަން ދެއްކުމަ ށްޓަކައި،
ނުވަތަ ގުޅުން އުފައްދަން ބޭނުންވާ ވަ ކި ބަ ޔަކާ ގުޅުން އުފެއްދުމަށްޓަކައި އާންމުކޮށް މީހުން މިކަން ކުރަނީ އެ ވެ. މިކަމުގައި ހުރި
ގެއްލުންތަކާ މެދު ކުޑަކޮށްވެ ސް ވިސްނާ ނުލައެވެ. އޭގެ ސަބަބުން މުސްލިމުންގެ ސަފުތައް ނިކަމެތިވާނެ ކަ މެއް ހިތަ ކަށް
ނާރައެވެ. ދެކޮ ޅުވެރިކަމާއި ބައިބައިވުން އުފެދޭނެ ކަމުގެ ޚިޔާލެއް ނުކުރެވެއެވެ. ތިމާއަށް ނޭނގިހުރެ ތިމާ ފަހުން އެކަމާ
ހިތާމަކުރަންޖެހޭ ވަރުގެ ގެއްލުމެއް ބަޔަކަށް ދެވިދާނެ ކަން ތަސައްވުރެއް ނު ކު ރެވެ އެވެ. އެހާރުން ޝައިޠާނާ އުފަލުން ނަށާ ނެ
އެވެ. އަދި މަލާމާތުގެ ހިނިތުންވުމަކުން ހިނިތުންވާނެ އެވެ.
ވީމާ، މިދަރަޖަ އަށް ދިއުމުގެ ކުރިން މާތްاله ގެ ވަޙީ ބަސްފުޅު ހަނދާން ކު ރުން ކީއްތޯ އެވެ؟ "يأيهاالذين آمنوا إن
جاءكم فاسق بنبإ فتبينوا أن تصيبوا قوما بجهلة فتصبحوا على ما فعلتم ندمين" (الحجرات6:) މާނަ އަކީ، "އޭ އީމާ ންވީ
މީހުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުންގެ ކައިރިއަށް ފާސިޤަކު ޚަބަރަކައިގެން އަތުވެއްޖެ ނަމަ އޭގެ ތެދުދޮގު ބަލައި ހަގީގަތް ހޯދާށެވެ! އެއީ،
ނޭނގި ތިބެ ތިޔަބައިމީހުން ގައުމަކާ ހަނގުރާމަކޮށް އެބައިމީހުން ގަތުލުކޮށް ނުހެދުމަށެވެ. އެހެންވެއްޖެނަމަ ތިޔަބައިމީހުން
އެކުރެވު ނު ކަންތަކުގެ މައްޗަށް ހިތާމަކުރާ ބަ އަ ކު ކަމުގައި ވެދާނެއެވެ."